

Plán péče o přírodní rezervaci Rákosina

**na období
2020–2024**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	2
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	3
1.6 Kategorie IUCN.....	3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	4
1.8 Cíl ochrany	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	8
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	8
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	8
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů.....	9
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti.....	11
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti.....	12
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy.....	13
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	13
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích.....	13
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	14
2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	14
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	14
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	19
3. Plán zásahů a opatření.....	20
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	20
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	20
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	24
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	25
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu.....	25
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	25
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	25
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	25
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	26
4. Závěrečné údaje	27
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností).....	27
4.2 Použité podklady a zdroje informací	27
4.3 Seznam používaných zkratk	28

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	29
5. Přílohy	30

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	2198
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Rákosina
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Správa chráněné krajinné oblasti Poodří
číslo předpisu:	4
datum platnosti předpisu:	14. 10. 2002
datum účinnosti předpisu:	1. 11. 2002

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Moravskoslezský
okres:	Nový Jičín
obec s rozšířenou působností:	Bílovec
obec s pověřeným obecním úřadem:	Bílovec
obec:	Jistebník
katastrální území:	Jistebník

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 661236 Jistebník

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
1450		vodní plocha	koryto vodního toku umělé	24664	1018
2005		ostatní plocha	ostatní komunikace	2112	4
2007		trvalý travní porost		6084	5220
2008		orná půda		14728	236
2009		orná půda		8878	281
2010		orná půda		7225	228
2011		orná půda		12934	290
2013		orná půda		9959	86
2014		trvalý travní porost		6000	294
2015		vodní plocha	koryto vodního toku umělé	2780	2718
2016		vodní plocha	zamokřená plocha	69609	69454
2017		vodní plocha	koryto vodního toku umělé	3879	3636
2018		vodní plocha	zamokřená plocha	3800	3800
2019		trvalý travní porost		34072	33415
2020		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	24573	24462
2021		ostatní plocha	zeleň	11297	11297
2022		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	236	236
2023		ostatní plocha	ostatní komunikace	574	545
2024		ostatní plocha	zeleň	1224	762
2025		trvalý travní porost		3650	3475
2027		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	2322	2322
2028		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	654	333
Celkem					164112

*Výměra částí parcel byla odečtena z GIS.

Přírodní rezervace (PR) byla vymezena na celých parcelách katastru nemovitostí, pozemkového katastru i parcelách grafického přidělu. Podle tohoto vymezení byla hranice digitalizována a zanesena do ÚSOP. V nedávné době však v katastru Jistebník proběhly komplexní pozemkové úpravy, jejichž výsledkem je změna číslování pozemků, ale také posuny hranic pozemků. Do PR tak nyní zasahují i části parcel, které nebylo zamýšleno do ZCHÚ zahrnout (např. orná půda) a naopak části pozemků významných z hlediska ochrany přírody v PR chybí.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku		ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	2,7117	---			
vodní plochy	8,0862	---	zamokřená plocha	7,3254	
			rybník nebo nádrž	---	
			vodní tok	0,7608	
trvalé travní porosty	4,2404	---			
orná půda	0,1121	---			
ostatní zemědělské pozemky	---	---			
ostatní plochy	1,2608	---			
zastavěné plochy a nádvoří	---	---	neplodná půda	---	
plocha celkem	16,4112	---	ostatní způsoby využití	1,2608	

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:

chráněná krajinná oblast (včetně zóny):

CHKO Poodří, I. zóna

překryv s jiným typem ochrany:

Nadregionální biocentrum Oderská niva

mezinárodní statut ochrany:

Mokřady Ramsarské úmluvy 639 Poodří

Natura 2000

ptačí oblast:

PO CZ0811020 Poodří

evropsky významná lokalita:

EVL CZ0814092 Poodří

1.6 Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ**1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu**

Posláním rezervace je ochrana zachovalého prvku krajinného rázu typického pro chráněnou krajinnou oblast Poodří, která je součástí mokřadů mezinárodního významu v rámci Úmluvy o mokřadech, mající mezinárodní význam především jako biotopy vodního

ptactva (Ramsarská úmluva) a ochrana mokřadních biotopů. Území tvoří terestrická rákosina, na niž navazují mokřady, louky s rozptýlenou zelení a lesní porost. Součástí rákosiny je několik drobných vodních ploch s trvalou vodní hladinou. Mělké tůňe zarůstající plovoucími vodními rostlinami obklopují společenstva vysokých bažinatých bylin a vysokých ostřic, na ně navazují další společenstva mokřadních luk. Území lemuje z jižní a východní strany náhon Mlýnka s břehovými porosty. Rezervace je zoologicky významná lokalita pro mokřadní druhy bezobratlých, obojživelníky, vodní ptactvo, ptactvo rákosin a mokřadních luk.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
X7A Ruderální bylinná vegetace mimo sídla – ochranný významné porosty	25	Tento biotop tvoří starší zapojená terestrická rákosina přiřaditelná do as. <i>Phragmitetum australis</i> (rákosiny s rákosem obecným). Porosty jsou dvoupatrové, kde horní patro tvoří monodominantním rákos obecný (<i>Phragmites australis</i>) a ve spodním patře převládá ostřice pobřežní (<i>Carex riparia</i>). Mimo okraje tůňe nemá porost kontakt s volnou vodní hladinou, ale je trvale podmáčen. V rozvolněných porostech rákosu, na plochách vysychavých tůň, roste žebrotka bahenní (<i>Hottonia palustris</i>). Na okrajích je vegetace rákosin doplňována křovinami s vrbovou popelavou (<i>Salix cinerea</i>). Významné hnízdiště bukáčka malého (<i>Ixobrychus minutus</i>), motáka pochopa (<i>Circus aeruginosus</i>) a chřástala vodního (<i>Rallus aquaticus</i>).	a
T1.4 Aluviální psárkové louky	9	Jedná se o mozaikové a přechodné porosty s biotopem T1.5 (Vlhké pcháčkové louky). Porosty jsou přiřaditelné k as. <i>Poa trivialis-Alopecuretum pratensis</i> (Aluviální psárkové louky), kde dominuje psárka obecná (<i>Alopecurus pratensis</i>), místy je dominantní medyněk vlnatý (<i>Holcus lanatus</i>) a tato vegetace je pak přiřaditelná do as. <i>Holcetum lanati</i> (Vlhké medýňkové louky). Jedná se o chudý biotop, v kterém se v PR nevyskytují ochranný významné druhy rostlin. Na části plochy, hlavně na okrajích, je vegetace zruderalizovaná.	a
T1.5 Vlhké pcháčkové louky	9	Biotop přiřaditelný k as. <i>Cirsietum rivularis</i> (Karpatské vlhké louky s pcháčem potočným) je tvořen porosty v kterých dominuje pcháč potoční (<i>Cirsium rivale</i>). Většinou vytváří mozaiku či přechody s biotopem T1.4 (Aluviální psárkové louky).	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
M1.7 Vegetace vysokých ostřic	4	Druhově chudý biotop, ve kterém dominují vysoké ostřice. Vegetace se vyvíjí na plochách se stabilně vysokou hladinou podzemní vody. Nejčastější jsou porosty s dominantní ostřicí pobřežní (<i>Carex riparia</i>), vzácně i s o. měchýřkatou (<i>C. vesicaria</i>).	a
V1F Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod – ostatní porosty	do 1	Jediná volná vodní hladina v PR je v uměle vyhloubené tůni v terestrické rákosině. Tůň je trvale zvodnělá a vyvíjí se zde vegetace as. <i>Najadetum marinae</i> (Vegetace brakických vod s řečankou přímořskou) s monodominantní řečankou přímořskou (<i>Najas marina</i>). Je zde také potenciál pro výskyt žebratky bahenní (<i>Hottonia palustris</i>). Tůň je biotopem vzácných druhů měkkýšů, např. kružníka Rossmässlerova (<i>Gyraulus rossmaessleri</i>), vážek, např. vážky rumělkové (<i>Sympetrum flaveolum</i>) a rozmnožištěm obojživelníků jako je kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>), skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>), skokan zelený (<i>Pelophylax esculentus</i>).	a, b (3150)
L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy	25	Jedná se o nevyhraněné porosty olše lepkavé (<i>Alnus glutinosa</i>) a jasanu ztepilého (<i>Fraxinus excelsior</i>) se střemchou obecnou (<i>Prunus padus</i>) v nižších patrech a s podrostem se zvýšeným zastoupením ruderalních nitrofilních druhů vyvíjejících se na plochách ovlivněných vodou z Mlýnky.	a, b (91E0*)
L2.3 Tvrdé luhy nížinných řek	6	Biotop se zastoupením dubu letního (<i>Quercus robur</i>), jasanu ztepilého (<i>Fraxinus excelsior</i>) a lípy srdčité (<i>Tilia cordata</i>) se střemchou obecnou (<i>Prunus padus</i>) se vyvinul na hrázích kolem Mlýnky. Vegetace není příliš vyhraněná a s podrostem značně ovlivněným okolím.	a, b (91F0)
K1 Mokřadní vrbiny	15	Biotop křovin na podmáčených plochách, převážně v porostech terestrické rákosiny a jejích okrajů, méně pak na okrajích lučních porostů. Vegetace spadá do as. <i>Salicetum pentandro-auritae</i> (Slatinné mokřadní vrbiny) v které dominuje vrba šedá (<i>Salix cinerea</i>) do které často invaduje olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>). Podrost se vyvíjí dle zastínění dřevinného patra. Častá až dominantní je v podrostu ostřice prodloužená (<i>Carex elongata</i>), případně smldník bahenní (<i>Peucedanum palustre</i>).	a

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
kuňka obecná <i>Bombina bombina</i>	EN	tůň v louce u západního okraje rákosiny, zjištěna při průzkumu v roce 2018, jednotlivě	b
moták pochop <i>Circus aeruginosus</i>	VU	Dlouhodobě je rákosina hnízdištěm 1 páru. Toto hnízdiště je součástí většího areálu výskytu druhu v rámci PO Poodří. Porost s ohledem na svou rozlohu má však větší hnízdní potenciál. Důvodem nízké početnosti hnízdících párů může být nízké zavodnění, postupné zarůstání křovinami a zvýšená predace.	b

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR (obratlovci - Chobot & Němec 2017): EN – ohrožený, VU – zranitelný

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
X7A Ruderální bylinná vegetace mimo sídla – ochránářsky významné porosty	Zachování ekosystému rákosiny o dostatečné rozloze s hojným výskytem ostřice pobřežní (<i>Carex riparia</i>) s trvalým zvodněním povrchu substrátu a se zastoupením roztroušených křovin na malé části. Bez přítomnosti invazních druhů rostlin jako jsou třapatka dřipatá (<i>Rudbeckia laciniata</i>) a zlatobýly (<i>Solidago sp. div.</i>) a pouze s minimální přítomností ruderálních druhů rostlin jako jsou krabice zápašná (<i>Chaerophyllum aromaticum</i>), kerblík lesní (<i>Anthriscus sylvestris</i>) či kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>).	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 5,5 ha) absence invazních druhů pokryvnost ruderálních druhů max. 10 % rozloha roztroušených dřevin max. 5 % výskyt vysokých ostřic v nižších patrech rákosiny, převážně ostřice pobřežní
T1.4 Aluviální psárkové louky	Zachování ekosystému aluviálních psárkových luk o dostatečné rozloze bez přítomnosti invazních a ruderálních druhů rostlin jako jsou krabice zápašná, kerblík lesní či pcháč rolní (<i>Cirsium arvense</i>) a s pouze roztroušenými dřevinami.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (cca. 1,5 ha) absence invazních druhů pokryvnost ruderálních druhů max. 10 % rozloha roztroušených dřevin max. 10 %
T1.5 Vlhké pcháčové louky	Zachování ekosystému vlhkých pcháčových luk o dostatečné rozloze bez přítomnosti invazních a ruderálních druhů rostlin jako jsou krabice zápašná, kerblík lesní či pcháč rolní a s pouze roztroušenými dřevinami.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (cca. 1,5 ha) absence invazních druhů pokryvnost ruderálních druhů max. 10 % rozloha roztroušených dřevin max. 10 %

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
M1.7 Vegetace vysokých ostřic	Zachování ekosystému vysokých ostřic o dostatečné rozloze bez přítomnosti invazních druhů a s pouze roztroušenými dřevinami.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (cca 0,5 ha) absence invazních druhů rozloha roztroušených dřevin max. 10 %
V1F Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod – ostatní porosty	Zachování ekosystému makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod o dostatečné rozloze s reprezentativním výskytem druhů indikující tento biotop nebo s žebatkou bahenní (<i>Hottonia palustris</i>).	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (min. 5 000 m²) výskyt některého z druhů indikujících biotop V1F (včetně ochranně významných druhů živočichů) nebo výskyt žebatky bahenní
L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy	Zlepšení ekosystému údolního jasanovo-olšového luhu o dostatečné rozloze bez výskytu invazních druhů a se zastoupením jasanu ztepilého (<i>Fraxinus excelsior</i>), olše lepkavé (<i>Alnus glutinosa</i>) a lípy srdčité (<i>Tilia cordata</i>) v prostorově členitém dřevinném patře.	<ul style="list-style-type: none"> Rozloha ekosystému 4,5ha Přítomnost vývojových fází ekosystému Klasifikace stupně přirozenosti –les významný pro biodiverzitu
L2.3 Tvrdé luhy nížinných řek	Zachování ekosystému tvrdého luhu nížinných řek s dubem letním (<i>Quercus robur</i>) a lípou srdčitou (<i>Tilia cordata</i>).	<ul style="list-style-type: none"> Rozloha ekosystému 1 ha Přítomnost vývojových fází ekosystému Klasifikace stupně přirozenosti –les významný pro biodiverzitu
K1 Mokřadní vrbiny	Zachování části ekosystému mokřadních vrbín zejména v lemech rákosin a s výskytem ostřice prodloužené (<i>Carex elongata</i>) a smldníku bahenního (<i>Peucedatum palustre</i>) v podrostu, s pouze roztroušenou přítomností stromů a bez invazních druhů..	<ul style="list-style-type: none"> rozloha ekosystému (cca 0,5 ha) výskyt druhů ostřice prodloužené a smldník bahenní absence invazních druhů rozloha stromů max. 30 %

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
kuňka obecná <i>Bombina bombina</i>	Zvýšení početnosti druhu.	<ul style="list-style-type: none"> desítky vokalizujících samců
moták pochop <i>Circus aeruginosus</i>	Zlepšení hnízdních podmínek druhu.	<ul style="list-style-type: none"> min. 2 hnízdní páry rozsah rákosiny jako hnízdního biotopu min. 5,5 ha s roztroušenými trvale zvodněnými vodními plochami v rozsahu min. 10 % celkové plochy biotopu

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Geomorfologie: Zájmové území patří do celku Moravská brána, podcelku Oderská brána, okrsku Oderská niva. Území leží na okraji niv Odry a Bílovky v nadmořské výšce 223–224 m n. m.

Geologie: Území je součástí údolní terasy tvořené málo propustnými holocenními povodňovými hlínami, v jejichž podloží jsou fluvialní pleistocenní zvodněné štěrkopísky.

Půdní typ: Půdním typem je glej fluvická.

Klimatologie: Lokalita leží v mírně teplé klimatické oblasti MT10 (Quit 1971). Ta je charakterizována dlouhým teplým a mírně suchým létem, krátkým přechodným obdobím s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem a krátkou mírně teplou a velmi suchou zimou s krátkým trváním sněhové pokrývky (průměrně 50 až 60 dní za rok). Průměrná roční teplota vzduchu se pohybuje nejčastěji v rozmezí 7,5 až 8,5 °C a průměrný roční úhrn atmosferických srážek dosahuje 600 až 700 mm.

Hydrologie: Středem území prochází od severu na jih meliorační kanál, vybudovaný v 80. letech minulého století, který je zaústěn do shybky pod Mlýnkou a odtud odtéká z území PR. Rybníční náhon Mlýnka obtéká území PR po jeho jižní a východní hranici (je součástí ochranného pásma).

Vegetace: Dle regionálně fytogeografického členění ČR náleží území do fytogeografického obvodu Karpatské mezofytikum, fytogeografického okresu 83 – Ostravská pánev (Skalický 1988). Z hlediska rekonstrukce potenciální přirozené vegetace ČR (Neuhäuslová et al. 1997) jsou v území vymapovány lužní lesy svazu *Alnion incanae*.

Východní polovinu území pokrývá dnes již terestrická rákosina (as. *Phragmitetum australis*). Tato rákosina je třetí největší v CHKO a PO Poodří. Na ní navazují ze západní strany vlhké pcháčové louky svazu *Calthion palustris* (as. *Cirsietum rivularis*) s pozvolnými přechody do aluviálních psárkových luk as. *Poo trivialis-Alopecuretum pratensis* a v menší míře vlhkých meduňkových luk as. *Holcetum lanati*. Porosty jsou však značně ruderalizované a druhově ochuzené. V nekosených okrajích v okolí rákosiny a stromových porostů se vyvíjí společenstvo vysokých ostřic s ostřicí pobřežní (*Carex riparia*) a o. měchýřkatou (*C. vesicaria*). V území se šíří mokřadní vrbiny sv. *Salicion cinereae* (as. *Salicetum pentandroauritea*). Jde o křoviny s dominancí vrby popelavé (*Salix cinerea*) vyskytující se na podmáčených plochách, převážně v porostech rákosiny, méně pak v okrajích louky. Stromové porosty zde tvoří zejména údolní jasanovo-olšové luhy as. *Prunus padi-Fraxinetum excelsioris*. Jde o porost v severní části území, který přechází pozvolnou sukcesí od střemchové jasaniny ke tvrdému luhu v důsledku ztráty vodní dotace od železniční trati. V menší míře jsou pak zastoupeny tvrdé luhy nížinných řek as. *Ficaria verna-Ulmetum campestris* tvořící břehové porosty Mlýnky a lesní porost v jihozápadní části území tvořený v 90 % olší lepkavou (*Alnus glutinosa*). V uměle vyhloubené tůni je vytvořena makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod s řečankou přímořskou (*Najas marina*). Do území pronikají invazní druhy rostlin – nalezeny byly ohniska zlatobýlu

kanadského (*Solidago canadensis*), z. obrovského (*S. gigantea*) a třapatky dřípáté (*Rudbeckia laciniata*). Aktuálně je zpracován inventarizační průzkum rostlinných společenstev (Sovíková 2019) a floristiky (Neuschlová & Sovíková 2018).

Zoologická charakteristika: Dle zoogeografického členění leží lokalita na území provincie listnatých lesů eurosibiřské podoblasti palearktické zoogeografické oblasti (BUCHAR 1983). Nejcennější část PR představuje biotop rákosin. Bohužel v současné době je v důsledku změny vodních poměrů v posledních 10 letech tato rákosina silně vysychající a degradovaná, sukcesně zarůstající především křovinatými druhy vrb, které potlačují porost rákosu. Důkazem je v posledních letech ústup mokřadních a vodních druhů ptáků a vzrůstající počet hnízdních okrsků běžných terestrických druhů. Tento stav dokladuje ornitologický průzkum z roku 2018, kdy bylo zaznamenáno 69 druhů ptáků, z čehož pouze 11 (15,9 %) taxonů patřilo mezi vodní a mokřadní druhy ptáků hnízdících v rákosinách. Poměr okrsků mokřadních a vodních druhů ptáků k terestrickým druhům v roce 2018 byl 33 : 70, což vypovídá o dominantním zastoupení terestrických druhů v rákosině. Důkazem je počet okrsků běžně se vyskytujících druhů v křovinatých biotopech, jako je pěnice černohlavá (*Sylvia atricapilla*) (11), červenka obecná (*Erithacus rubecula*) a budníček menší (*Phylloscopus collybita*) (oba po 7 okrscích). Zároveň počet okrsků rákosníka proužkovaného (*Acrocephalus schoenobaenus*), která činí 1,2 okrsek/ha, dosahuje hodnot odpovídajících spíše mokřadním biotopům s křovitými vrbami, nikoliv pro rákosiny. Hnízdní hustota v rákosinách dosahuje hodnot v rozmezí 4–32 hnízd na hektar, zatímco v mokřadních biotopech s křovitými vrbami 0,1–0,7 párů na hektar (Šťastný et Hudec 2011). Mezi nejvýznamnější hnízdící druhy ptáků patří moták pochop (*Circus aeruginosus*), který je zároveň předmětem ochrany ptačí oblasti, a dále chřástal vodní (*Rallus aquaticus*) a cvrčilka slavíková (*Locustella luscinioides*). Potenciálně jde o hnízdiště dalších ohrožených mokřadních druhů ptáků, ale také o významný biotop řady druhů bezobratlých z řad měkkýšů, vážek, vodních brouků a dalších.

Na území rezervace se v současné době nacházejí dvě tůň, jedna zastíněná, ve střední části průseku v lesním porostu a druhá luční, prosvětlená, v současné době obrostlá rákosem. Lesní tůň je biotopem řady druhů vodních brouků. Luční tůň je z pohledu vodních a mokřadních druhů bezobratlých nejvhodnějším biotopem v PR. V této tůni byly zjištěny vzácnější a ohrožené druhy měkkýšů a vysoká druhová rozmanitost vážek a vodních brouků. Luční tůň je také v rámci území významných rozmnožištěm obojživelníků.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
ROSTLINY			
žebrotka bahenní <i>Hottonia palustris</i>	ohrožený	NT	zastíněná mělká tůň na východním okraji rákosiny, 50 fertilních růžic
kosatec sibiřský <i>Iris sibirica</i>	silně ohrožený	VU	<i>Iris</i> cf. <i>sibirica</i> – 1 trs vysazený v roce 2010 z populace od letiště Mošnov
ŽIVOČICHOVÉ			
levotočka bažinná <i>Aplexa hypnorum</i>	---	VU	tůň v louce u západního okraje rákosiny, v roce 2018 nalezeno 800 jedinců
kružník Rossmässlerův <i>Gyraulus rossmaessleri</i>	---	EN	tůň v louce u západního okraje rákosiny, v roce 2009 nalezeno 18 jedinců
lišťovka lesklá <i>Segmentina nitida</i>	---	VU	téměř zazemněná tůňka a mokřady v západní části rákosiny, v roce 2009 nalezeno 40 jedinců

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
okružanka kulovitá <i>Sphaerium nucleus</i>	---	EN	téměř zazemněná tůňka a mokřady v západní části rákosiny a tůňka v louce na západním okraji rákosiny, v roce 2009 nalezeno celkem 20 jedinců
vážka rumělková <i>Sympetrum depressiusculum</i>	---	CR	tůň v louce u západního okraje rákosiny, na základě průzkumu z roku 2018 se vyskytuje vzácně
vážka žlutavá <i>Sympetrum flaveolum</i>	---	VU	zjištěna v roce 2012 na mokřadní louce u luční tůně a mokřadní louce v severovýchodní části PR
vztyčonořítka topolová <i>Clostera anachoreta</i>	---	VU	druh vázaný v území na porosty topolů, zjištěn při průzkumu v roce 2003, aktuální stav neznámý
vztyčonořítka vrbová <i>Clostera anastomosis</i>	---	EN	vlhká místa a mokřady, lesní okraje, vázaná na vrby a topoly, druh zjištěn při průzkumu v roce 2003, aktuální stav neznámý
srpokřídlec olšový <i>Drepana curvatula</i>	---	VU	olšiny a smíšené porosty zejména podél vodních toků, druh zjištěn při průzkumu v roce 2003, aktuální stav neznámý
hranostajník březový <i>Furcula bicuspis</i>	---	VU	druh vázaný v území na porosty s olší, zjištěn při průzkumu v roce 2003, aktuální stav neznámý
rákosnice tečkovaná <i>Globia algae</i>	---	VU	druh vázaný na mokřadní společenstva rákosin, zjištěn při průzkumu v roce 2003, aktuální stav neznámý
hrotnokřídlec chmelový <i>Hepialus humuli</i>	---	VU	vlhké přirozené louky zejména v nížinách, druh zjištěn při průzkumu v roce 2003, aktuální stav neznámý
lišejníkovec bažinný <i>Pelosia obtusa</i>	---	EN	vázaný na mokřadní společenstva, druh zjištěn při průzkumu v roce 2003, aktuální stav neznámý
ohniváček černočárný <i>Lycaena dispar</i>	silně ohrožený	---	louka s výskytem živých šťovíků (<i>Rumex</i> sp.), v roce 2018 pozorováno 6 imág
střevlík Scheidlerův <i>Carabus scheidleri</i>	ohrožený	---	mezofilní louka a olšový les
střevlík Ullrichův <i>Carabus ulrichii</i>	ohrožený	---	mezofilní louka a olšový les a rákosina
<i>Grypus brunnirostris</i>	---	VU	olšový les
<i>Helochares lividus</i>	---	VU	tůň v louce u západního okraje rákosiny, na základě průzkumu z roku 2018 se vyskytuje ojediněle
<i>Hydrophilus aterrimus</i>	---	VU	tůň v louce u západního okraje rákosiny, na základě průzkumu z roku 2018 se vyskytuje vzácně
kuňka obecná <i>Bombina bombina</i>	silně ohrožený	EN	tůň v louce u západního okraje rákosiny, zjištěna při průzkumu v roce 2018, jednotlivě
rosnička zelená <i>Hyla arborea</i>	silně ohrožený	NT	rákosina, zjištěna naposledy v roce 2008 v počtu 10 vokalizujících samců
skokan zelený <i>Pelophylax esculentus</i>	silně ohrožený	NT	tůň v louce u západního okraje rákosiny, v letech 2014 a 2018 zaznamenány desítky pulců
skokan štíhlý <i>Rana dalmatina</i>	silně ohrožený	NT	tůň v rákosině, zjištěn naposledy v roce 2008 v počtu 5 adultů a cca 50 snůšek
skokan hnědý <i>Rana temporaria</i>	---	VU	tůň v rákosině, zjištěn naposledy v roce 2008 v počtu desítek adultů a stovek snůšek snůšek

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
ještěrka obecná <i>Lacerta agilis</i>	silně ohrožený	VU	okraje lučních porostů, zjištěna při průzkumu v roce 2018, jednotlivě
užovka obojková <i>Natrix natrix</i>	ohrožený	NT	mokřadní části území s rákosinou, trvalými a periodickými tůněmi
bukáček malý <i>Ixobrychus minutus</i>	kriticky ohrožený	CR	rákosina představuje potenciálně vhodný biotop pro hnízdění, naposledy zaznamenán v hnízdní době v roce 2008 – 2 volající samci
husa velká <i>Anser anser</i>	---	VU	druh zde nachází trofický biotop – louky a okraje rákosiny
kopřivka obecná <i>Anas strepera</i>	ohrožený	VU	využívá vodní plochy v rákosinách, pouze zalétává, nehnízdí
morčák velký <i>Mergus merganser</i>	kriticky ohrožený	CR	využívá vodní plochy v rákosinách, pouze zalétává, nehnízdí
moták pochop <i>Circus aeruginosus</i>	ohrožený	VU	v rákosině bylo průzkumem v roce 2018 prokázáno hnízdění 1 páru
chřástal vodní <i>Rallus aquaticus</i>	silně ohrožený	VU	v rákosině bylo průzkumem v roce 2018 prokázáno hnízdění 2 párů
čejka chocholatá <i>Vanellus vanellus</i>	---	VU	druh zde nachází trofický biotop
cvrčilka slavíková <i>Locustella luscinioides</i>	ohrožený	EN	v rákosině bylo průzkumem v roce 2018 prokázáno hnízdění 2 párů
bobr evropský <i>Castor fiber</i>	silně ohrožený	---	teritorium jedné rodiny, na okraji rákosiny u náhonu Mlýnka je umístěn bobří hrad, jedinci navštěvují rákosinu jako potravní biotop

* dle červených seznamů ČR (cévnaté rostliny – Grulich & Chobot 2017, bezobratlí – Hejda et al. 2017, obratlovci – Chobot & Němec 2017): CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

V posledních šesti nadprůměrně suchých letech došlo k zániku otevřených vodních ploch uvnitř rákosiny. Snížení vodní hladiny urychlilo i sukcesní zárůst rákosiny vrbou šedou (*Salix cinerea*). Vše má za následek její degradaci a snížení kvality biotopu zejména pro mokřadní a vodní druhy ptáků.

b) biotické disturbanční činitele

V území je pozorován silný predanční tlak prasete divokého (*Sus scrofa*) zejména na ptáky hnízdící na zemi (vrubozobé). Výsledkem je velmi nízký počet hnízdicích párů kachen. Nejen prase divoké, ale i srnčí zvěř využívá rákosinu jako místo svého odpočinku a množstvím svých stezek fragmentuje porost, čímž působí značně rušivě.

Mezi novodobý disturbanční činitel lze v podmínkách CHKO Poodří zařadit chřadnutí jasanů působením houbového patogenu známého jako *Chalara fraxinea* (resp. houby voskovičky jasanové – *Hymenoscyphus fraxineus*), která se jednotlivými až skupinkovitými výskyty nevyhýbá ani PR Rákosina. Vzhledem k tomu, že je jasan zpepilý v PR Rákosina zastoupen pouze vtroušeně nebo na velmi malých plochách, nehrozí zde plošný rozpad lesních porostů.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Lokalita je od roku 1991 součástí Chráněné krajinné oblasti Poodří a v současné době se nachází v 1. zóně odstupňované ochrany. Samotná PR byla vyhlášena v roce 2002.

V roce 1993 byla podstatná část CHKO Poodří zapsána na seznam mokřadů mezinárodního významu v rámci Ramsarské úmluvy (RS6 Poodří) o rozloze 5450 ha, jeho součástí je celá přírodní rezervace. K datu 13. 1. 2005 byla vymezena Ptačí oblast Poodří (celá PR je součástí) a k datu 15. 4. 2005 Evropsky významná lokalita Poodří (celá PR je součástí).

b) lesní hospodářství

Na území PR Rákosina se vyskytují pouze dvě porostní skupiny zařízené jako les a tři plochy bezlesí. Lesní pozemky jsou zařízeny v rámci LHP pro Lesní správu Ostrava (Lesy České republiky, s. p.).

Plošně převládá stejnověká homogenní olšina 314 A 5 se skupinkovitě vtroušeným jasanem a jednotlivě vtroušenými dalšími dřevinami, které se objevují spíše v podúrovni olší. Tato olšina byla vysázena na lučních porostech začátkem druhé poloviny 20. století. Pravděpodobným důvodem zalesnění louky bylo její podmáčení a nemožnost strojového sečení. Na místě porostní skupiny 314 A 11 se i ve vzdálenější historii (II. vojenské mapování – polovina 19. století) vyskytoval obdobný břehový porost, jakožto doprovodný prvek toku Mlýnka.

Za předpokladu, že porostní skupina 314 A 5 byla skutečně vysázena na podmáčené lokalitě (např. s výskytem tůní, mokřadu a podobně) lze tento zásah považovat z hlediska současných regionálních poměrů jako zásadní negativní vliv lidské činnosti. Zalesněním dané plochy a následnými změnami přírodních abiotických podmínek se zcela změnil charakter rostlinného a živočišného společenstva.

V současnosti dochází v souvislosti se změnami klimatických podmínek (a stále častěji se vyskytujícím velmi suchým obdobím) k poklesům hladiny spodní vody. To pak následně oslabuje dřeviny v jejich schopnosti bránit se účinně proti podkornímu hmyzu, nebo houbovým infekcím. Typickým projevem je např. chřadnutí jasanů působením houbového patogenu známého jako *Chalara fraxinea* (resp. houby voskovičky jasanové – *Hymenoscyphus fraxineus*), která se jednotlivými až skupinkovitými výskyty nevyhýbá ani PR Rákosina. K žádným zásadním negativním ani pozitivním vlivům lidské činnosti ve vztahu k lesnímu hospodaření zde v současnosti nedochází.

c) zemědělské hospodaření

Vzhledem k tomu, že hladina přilehlých rybníků a náhonu Mlýnka je vyšší než terén v PR Rákosina, docházelo již v dávné minulosti k jeho výraznému podmáčení. Plocha rákosiny se objevuje již v katastrálních mapách z 19. století, kde je uvedena jako Geissel. V 80. letech minulého století došlo ke snaze plochu současné PR Rákosina odvodnit vybudováním centrálního odvodňovacího kanálu zaústěného do shybky pod Mlýnkou a na něho napojených drobnějších melioračních struh. Snaha neměla požadovaný efekt, níže položená část s rákosinou zůstala podmáčená. Na výše položené části území byla zachována a je dodnes s různou intenzitou obhospodařována.

d) myslivost

PR leží na území honitby CZ8101110033 – Jistebník. V době zpracování plánu péče zde hospodařilo Myslivecké sdružení Jistebník, z. s. Na okraji lesního porostu směrem do luk se nachází myslivecký posed. V území je pozorován negativní vliv zvěře na populaci vodních a mokřadních druhů ptáků – silný predanční tlak prasete divokého a rušivé vlivy srnčí zvěře v rákosinách.

e) jiné způsoby využívání

V okrajích louky byly v nedávné minulosti dlouhodobě i krátkodobě skládkovány biologické odpady (bývalé hnojiště, nelegální skládkování rostlinného materiálu, ponechávání balíků sena, které se postupně rozkládají), které lokálně zvyšují obsah živin a tím dochází k silné ruderalizaci dotčených ploch.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- Nařízení vlády ČR č. 51/2017 Sb., o Chráněné krajinné oblasti Poodří
- Nařízení vlády č. 25/2005 Sb., kterým se vymezuje Ptačí oblast Poodří
- Nařízení vlády č. 207/2016 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit. Příloha č. 1058: Evropsky významná lokalita Poodří
- Plán péče o CHKO Poodří pro roky 2017–2026
- Souhrn doporučených opatření pro Evropsky významnou lokalitu Poodří, schválený 11. 8. 2017
- Územní plán obce Jistebník vydaný opatřením obecné povahy č. 1/2011 dne 31. 10. 2011 pod č.j. ŽP/38130-11/53-2011/vav, které nabylo účinnosti dne 7. 11. 2011
- LHP pro LHC Ostrava 706000 na období 2018–2027
- Opatření obecné povahy č. 2 ze dne 14. 3. 2019 s účinností od 29. 3. 2019, vydané Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	39 – Podbeskydská pahorkatina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	706000/Lesní správa Ostrava
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	1,81 ha
Období platnosti LHP (lesního hospodářského plánu)	1. 1. 2018 – 31. 12. 2027
Organizace lesního hospodářství	Lesy ČR, s.p., revír Poodří

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přírozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
1L	Jilmový luh	jasan ztepilý 20 %, jilmy 20 %, dub letní 20 %, lípy 10 %, javory 10 %, habr obecný 10 %, ostatní 10 %	1,81	100
Celkem			1,81*	100 %

* výměra lesních pozemků v tabulce je menší než výměra lesních pozemků uvedená v kap. 1.4. Rozdíl tvoří plocha bezlesí v JPRL č. 314 A 102, 251, 501, která není v tabulkách kap. 2.4.1 uvažována.

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy		
Indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
rozloha ekosystému – udržet aktuální stav, cca 4,5 ha	Aktuální rozloha tohoto biotopu je v souvislosti s dalšími předměty ochrany na dostatečné úrovni, neboť PR Rákosina je pestrou mozaikou luk, mokřadů, křovin a lesa. V tomto smyslu nemá význam rozlohu tohoto biotopu zvyšovat.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	
přírodě blízká druhová skladba a struktura	Vzhledem k aktuálnímu stavu a malé rozloze ekosystému upravit do budoucna tento biotop po stránce zvýšení druhové diverzity zastoupených dřevin přirozené dřevinné skladby a zvýšení prostorové členitosti lesních porostů.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	zlepšující se	

klasifikace stupně přirozenosti „les významný pro biodiverzitu“	Aktuálně lze zařadit lesní porosty tohoto biotopu do stupně „les produkční – stanovištně původní“. Jedná se o homogenní stejnověkovou olšinu, která vznikla umělou obnovou na dříve kosených mokřadních loukách (50. léta 20. st.). Vhodnými jemnějšími probírkami lze do budoucna porost vertikálně diferencovat a zpestřit druhovou skladbu dřevin, resp. zvýšit zásobu tlejícího dříví a postupně tak docílit stupně přirozenosti „les významný pro biodiverzitu“.
stav:	zhoršený
trend vývoje:	zlepšující se

ekosystém:	L2.3 Tvrdé luhy nížinných řek
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
rozloha ekosystému - udržet aktuální stav, cca 1 ha	Aktuální rozloha tohoto biotopu je v souvislosti s dalšími předměty ochrany na dostatečné úrovni, neboť PR Rákosina je pestrou mozaikou luk, mokřadů, křovin a lesa. V tomto smyslu nemá význam rozlohu tohoto biotopu zvyšovat.
stav:	dobrý
trend vývoje:	setrvalý
přítomnost vývojových fází ekosystému	Vzhledem k aktuálnímu stavu a velmi malé rozloze ekosystému nelze ani do budoucna počítat s výraznější diferenciací jednotlivých vývojových stádií a fází. Do budoucna je třeba věnovat se především udržení kvality tohoto biotopu po stránce zásoby tlejícího dřeva (především stojícího), jakožto prostředí, které výrazně zvyšuje diverzitu některých skupin organismů (hmyz, houby, dutinová ptáčí, netopýři atd.).
stav:	dobrý
trend vývoje:	setrvalý
klasifikace stupně přirozenosti „les významný pro biodiverzitu“	Do stupně „les významný pro biodiverzitu“ je zařazena liniová stará kmenovina jasanu a dubu letního. Do budoucna je zásadní ponechat v porostu vybrané stromy do jejich fyzického rozpadu, udržet dostatečnou zásobu tlejícího stojícího dříví silných dimenzí a podporovat přirozenou obnovu dřevin kontinuálně dorůstajících do úrovně porostu.
stav:	dobrý
trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	X7A Ruderální bylinná vegetace mimo sídla – ochranný významné porosty (terestrická rákosina)
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
rozloha ekosystému min. 5,5 ha	Aktuální rozloha ekosystému je kolem 4 ha. Tato snížená hodnota je způsobena rozšiřováním mokřadních vrb. Je tedy nutné rozlohu ekosystému rákosin zvýšit právě na úkor keřových porostů.
stav:	zhoršený
trend vývoje:	zhoršující se
absence invazních druhů	Ekosystém je v současnosti invadován nepůvodními invazními druhy rostlin jen na dvou místech v jeho okrajích – zlatobýly (<i>Solidago sp. div.</i>) a třapatkou dřípenou (<i>Rudbeckia laciniata</i>). Je zde tedy potenciální riziko jejich dalšího rozšíření. Toto riziko bude stoupat při provádění rozšiřování rákosin na úkor křovin. Při kácení křovin budou vznikat holá místa, které mohou invazní druhy využít. Tyto ohniska je tedy nutné před započítáním rozšiřování rozlohy rákosin zlikvidovat. Výskyt netýkavky žláznaté (<i>Impatiens glandulifera</i>) je jen vzácný a nejspíše nepředstavuje riziko, které by bránilo rozšiřování porostů rákosy.
stav:	zhoršený
trend vývoje:	setrvalý
pokryvnost ruderálních druhů max 10 %	V současnosti mají ruderální druhy jen zanedbatelnou pokryvnost. Pokryvnost se může zvýšit při rozšiřování rákosin, resp. odstraňování dřevin a také při dalším snižování vodní hladiny.
stav:	dobrý
trend vývoje:	setrvalý

rozloha roztroušených dřevin max. 5 %	V současnosti dosahuje plocha roztroušených křovin téměř 20 % pokryvnosti plochy využitelné pro rákosiny. Během platnosti předchozího plánu péče se změnila jen mírně (směrem nahoru). Tento stav je však dlouhodobý a od vyhlášení území rezervací je posun v rozloze křovin výrazný. Je tedy nutné rozlohu snížit na původní stav.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zhoršující se
výskyt vysokých ostřic v nižších patrech rákosiny, převážně ostřice pobřežní	Ekosystém v současné době postupně vysychá a s jeho vysycháním ustupuje i ostřice pobřežní ve prospěch na vláhu ne tak náročných druhů jako je např. chřastice rákosovitá (<i>Phalaris arundinacea</i>).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se

ekosystém:	T1.4 Aluviální psárkové louky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému – udržet aktuální stav, cca 1,5 ha	Aktuální rozloha tohoto biotopu je v souvislosti s dalšími předměty ochrany na dostatečné úrovni, neboť PR Rákosina je pestrou mozaikou luk, mokřadů, křovin a lesa. V tomto smyslu nemá význam rozlohu tohoto biotopu zvyšovat. Luční porost je kosený 2x ročně v termínech červen a září těžkou mechanizací. Na kontaktu s porosty dřevin však do luk v důsledku nedosekávání lučních okrajů postupně vrůstají křoviny, především křovinné vrby.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se
absence invazních druhů	Ekosystém v současnosti není invadován nepůvodními invazními druhy rostlin, ale v okolí je množství ohnisek a je zde tedy potenciální riziko jejich rozšíření, zejména do okrajů lučních porostů.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
pokryvnost ruderalních druhů max. 10 %	Z důvodu špatných hydrologických podmínek nemá ekosystém vhodné podmínky pro svůj vývoj a rozšířily se zde ruderalní druhy jako krabilice zápašná (<i>Chaerophyllum aromaticum</i>) a pcháč rolní (<i>Cirsium arvense</i>). Jejich rozšíření dále napomáhá i přebytek živin z bývalých manipulačních ploch biomasy a uskladněných balíků sena.	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	setrvalý
rozloha roztroušených dřevin max. 10 %	V současnosti dosahuje plocha roztroušených dřevin a dřevin přesahující do ekosystému z nekosených okrajů téměř 10 % pokryvnosti. Tato plocha se během platnosti předchozího plánu péče postupně zvětšuje vlivem rozpínání vrby šedé z okrajů lesních porostů a terestrické rákosiny.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se

ekosystém:	T1.5 Vlhké pcháčové louky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému – udržet aktuální stav, cca 1,5 ha	Aktuální rozloha biotopu je v souvislosti s dalšími předměty ochrany na dostatečné úrovni, neboť PR Rákosina je pestrou mozaikou luk, mokřadů, křovin a lesa. V tomto smyslu nemá význam rozlohu tohoto biotopu zvyšovat. Luční porost je kosený 2x ročně v termínech červen a září těžkou mechanizací. Na kontaktu s porosty dřevin však do luk v důsledku nedosekávání lučních okrajů postupně vrůstají křoviny, především křovinné vrby.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se

absence invazních druhů	Ekosystém v současnosti není invadován nepůvodními invazními druhy rostlin, ale v okolí je množství ohnisek a je zde tedy potenciální riziko jejich rozšíření, zejména do okrajů lučních porostů.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
pokryvnost ruderalních druhů max. 10 %	Z důvodu špatných hydrologických podmínek nemá ekosystém vhodné podmínky pro svůj vývoj a rozšířily se zde ruderalní druhy jako krabilice zápašná (<i>Chaerophyllum aromaticum</i>) a pcháč rolní (<i>Cirsium arvense</i>). Jejich rozšíření dále napomáhá i přebytek živin z bývalých manipulačních ploch biomasy a uskladněných balíků sena.	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	setrvalý
rozloha roztroušených dřevin max. 10 %	V současnosti dosahuje plocha roztroušených dřevin a dřevin přesahující do ekosystému z nekosených okrajů téměř 10 % pokryvnosti. Tato plocha se během platnosti předchozího plánu péče postupně zvětšuje vlivem rozpínání vrby šedé z okrajů lesních porostů a terestrické rákosiny.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se

ekosystém:	M1.7 Vegetace vysokých ostřic	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému – udržet aktuální stav, cca 0,5 ha	Aktuální rozloha biotopu je v souvislosti s dalšími předměty ochrany na dostatečné úrovni, neboť PR Rákosina je pestrá mozaikou luk, mokřadů, křovin a lesa. V tomto smyslu nemá význam rozlohu tohoto biotopu zvyšovat.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů	Ekosystém v současnosti není invadován nepůvodními invazními druhy rostlin, ale v okolí je množství ohnisek – např. v těsné blízkosti zlatobýl kanadský (<i>Solidago canadensis</i>) a je zde tedy potenciální riziko jejich rozšíření hlavně do neudržovaných porostů.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
rozloha roztroušených dřevin max. 10 %	V současnosti dosahuje plocha roztroušených dřevin a dřevin přesahující do ekosystému z okrajů lesních porostů a terestrické rákosiny jen zlomky rozlohy biotopu.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	V1F Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 5 000 m ²)	Plocha tohoto ekosystému je spjatá s plochou uměle vyhloubených tůň. V současnosti se v území nachází pouze 1 tůň o velikosti přibližně 100 m ² , která byla vybudována v roce 2010. Na takto malou tůň je vyvíjen sukcesní tlak okolní rákosinou a samotným zarůstáním přítomných vodních rostlin. Je proto vhodné vytvořit další tůň, kde bude potenciál k rozšíření tohoto ekosystému.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
výskyt některého z druhů indikujících biotop V1F (včetně ochranných významných druhů)	V současnosti se v území nachází jen vodní vegetace tvořená řečankou přímořskou. Tůň je v současné době obsazena několika významnými druhy měkkýšů, vážek, vodních brouků a obojživelníků, které se v rámci PR vyskytují pouze zde. Žebratka bahenní se ve vyhloubené tůni nevyskytuje.	
	stav:	dobrý

živočichů) nebo výskyt žebratky bahenní	trend vývoje:	setrvalý
--	----------------------	----------

ekosystém:	K1 Mokřadní vrbiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému cca 0,5 ha	Plocha mokřadních vrb se v průběhu platnosti předchozího plánu péče mírně zvýšila na úkor porostů rákosu, méně pak na úkor aluviálních a pcháčových luk. Došlo však ke spojení jednotlivých trsů vrby popelavé a vyvinutí trsů nových. Plocha ekosystému je tak cca 2,5 ha a příliš se rozšiřuje na úkor rozlohy jiných pro toto území cennějších ekosystémů.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přítomnost druhů (ostřice prodloužená a smlník bahenní)	Populace smlníku bahenního čítá 3 desítky rostlin. Ostřice prodloužená je v biotopu hojná. U smlníku se jedná o poslední refugium v území a vlivem zvyšujícího se zástínu a snižující se zvodnění substrátu nejspíše se jeho populace snižuje.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zhoršující se
absence invazních druhů	Ekosystém v současnosti není invadován nepůvodními invazními druhy rostlin, ale v okolí je množství ohnisek – např. v těsné blízkosti zlatobýl obrovský (<i>Solidago gigantea</i>) a třapatka dřepená (<i>Rudbeckia laciniata</i>) a je zde tedy potenciální riziko jejich rozšíření.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
pokryvnost stromů max. 30 % rozlohy	Porosty plazivých vrb nejsou hospodářsky využívány a v minulých letech byly ponechány bez zásahu. To z dlouhodobého hlediska má za důsledek setrvalé sukcesní pochody projevující se zvyšováním pokryvnosti stromů, zvláště pak olše. Porosty vrb se pak zahušťují a mění spíše v lesní porosty než křoviny. V současnosti stromy pokrývají přibližně 32 %.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zhoršující se

B. druhy

druh:	kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
desítky vokalizujících samců	Aktuálně se vyskytuje v tůni u západního okraje rákosiny. Při průzkumu v roce 2018 zjištěna pouze jednotlivě. Tůň je pro existenci početnější populace rozlohou malá, území má v části rozsáhlé rákosiny mnohem větší potenciál.	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	moták pochop (<i>Circus aeruginosus</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
počet hnízdních párů (min 2. páry)	Mezi lety 2008 – 2018 přítomnost 1 hnízdního páru, úspěšnost hnízdění neznámá.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
rozsah rákosiny jako hnízdniho biotopu min. 5,5 ha s roztroušenými trvale zvodněnými vodními plochami v	Stav hnízdního biotopu se zhoršuje, rákosina se zazemňuje, vysychá (téměř zcela vymizely drobné vodní plochy), rákosina silně zarůstá keřovými vrbami. Současná rozloha využitelné plochy pro hnízdění motáka pochopa činí pouze 3,5 ha. Významným negativním činitelem je predace prasetem divokým a rušení srnčí zvěří.	
	stav:	zhoršený

rozsahu min. 10 % celkové plochy biotopu	trend vývoje:	setrvalý
---	----------------------	----------

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize zájmu nejsou předpokládány.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	Lesy zvláštního určení: 32a – lesy v prvních zónách CHKO a lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách	1L 1L	L2.2. – Údolní jasanovo-olšové luhy L2.3 – Tvrdé luhy nížinných řek
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
1L	L2.2 – olše lepkavá 30–50 %, jasan ztepilý 10–30 %, jilmy 5–20 %, dub letní 0–20 %, lípy 0–5 %, javory 0–5 %, ostatní 5 %		
1L	L2.3 – jasan ztepilý 20–50 %, dub letní 10–40 %, jilmy 10–20 %, javory 10–20 %, habr obecný 5–15 %, lípy 5–15 %, ostatní 0–10 %		
Porostní typ A		Porostní typ B	
olšový s vtroušeným jasanem		dubo - jasanový	
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
podrovní		účelově výběrný	
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk	nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Druhově bohaté porosty s vertikálně i horizontálně členitou strukturou. Dlouhodobým cílem je kontinuální a nepřetržitá obnova porostů bez holosečných těžebních prvků. V porostech by i přes případné obnovní zásahy měl zůstat zachován vysoký podíl odumřelé dendromasy (stojící souše a pahýly+ležící kmeny).			
Způsob obnovy a obnovní postup			
Obnova porostů by měla probíhat pouze přirozeně s využitím podrovního způsobu hospodaření. Vzhledem ke stejnověkému charakteru mladší olšové kmenoviny se bude v souvislosti s lesním hospodařením jednat spíše o výchovné zásahy. V případě jakékoli těžby stromů šetřit dorůstající podúrovňové dřeviny (využít směrové kácení). Jakákoli těžba, či zásahy by měly probíhat v době vegetačního klidu – ideálně při sněhové pokrývce. V porostech by měly být ponechávány k přirozenému rozpadu doupné stromy, případně souše a pahýly jako prostředí vhodné pro vývoj xylofágního hmyzu a saproxylických hub. Podrobněji jsou plánované zásahy uvedeny v tabulce T1.		Obnova porostů by měla probíhat pouze přirozeně s využitím jednotlivé obnovní těžby (účelový výběr). V případě těžby stromů šetřit dorůstající podúrovňové dřeviny (využít směrové kácení). Jakákoli těžba, či zásahy by měly probíhat v době vegetačního klidu – ideálně při sněhové pokrývce. V porostech by měly být ponechávány k přirozenému rozpadu doupné stromy, případně souše a pahýly jako prostředí vhodné pro vývoj xylofágního hmyzu a saproxylických hub. V porostech ponechávat k fyzickému dožití vybrané výstavky dubu letního a jasanu ztepilého rezistentního vůči „Chalaře“.	
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			

Nepředpokládá se žádná umělá obnova. Přírozeným rozpadem nebo těžebním zásahem vzniklé maloplošné světliny je vhodné oplotit proti škodám spárkaté zvěře na náletech a nárostech přirozeně zmlazujících dřevin.		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)		
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
1L	Nepředpokládá se žádná umělá obnova. Pouze v případě velkoplošného souvislého rozpadu vlivem větrné kalamity a nutnosti umělé obnovy zalesnit dřevinnou skladbou dle cílové druhové skladby uvedené výše.	
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,		
V rámci výchovných zásahů ve značně homogenní stejnověkové olšině provádět pravidelnou jemnou probírku v olši za účelem zvýšení prostorové členitosti. Mírné prosvětlení porostu by mělo podpořit odrůstání podúrovňových dřevin ostatních vtroušených dřevin na úkor olše lepkavé.		Nepředpokládají se žádné výchovné zásahy.
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb		
V daných porostech lze provádět nahodilé těžby (účelové těžby) v souvislosti s udržením provozuschopnosti přílehlých komunikací, elektrického vedení, či koryt vodních toků. V ostatních případech by mělo být tlející dříví (souše, pahýly a vývraty) v porostech ponecháváno k přirozenému rozkladu jako faktor zvyšující diverzitu a početnost druhů xylofágního hmyzu a saproxylických hub. Přirozeně odumřelá dendromasa by tedy měla zůstat na místě k přirozenému rozkladu. V případě nahodilých těžeb spojených s chřadnutím jasanu je třeba konzultovat tento zásah předem s RP SCHKO Poodří.		
Poznámka		

Přílohy:

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o vodní ekosystémy

Je potřeba zajistit zvodnění rákosiny, které zejména v posledních suchých letech nadměrně vysychá a tím se stává neatraktivní pro mnoho druhů včetně vzácných a chráněných, které vyžadují zvodnělé rákosiny s oky nezarostlé vodní hladiny či tůněmi. Na základě studie Revitalizace mokřadů v připravované PR Jistebnické mokřady, oblast č. 2 (Groman 2012) je nejvhodnějším řešením vybudování nového stavítka na stávajícím příkopu ke shybce a částečné ohrazování příkopu v délce cca 100 m a jeho zásobování vodou z odběrného objektu nad malým jezem na Mlýnce. Střední část příkopu bude nutné pročistit (prohloubit) tak, aby bylo dosaženo obráceného spádu. Z příkopu zřídí odbočky pro nátok vody do rákosiny. Od lomu stávajícího příkopu je možné vybudovat odtok přebytečné vody do Mlýnky mezi rákosinou a loukami v OP. Před vyústěním příkopu do Mlýnky vybudovat práh, doplněný bočním požerákem, aby bylo možné stabilizovat hladinu vody v rákosině na optimální výši. Pro toto opatření je nutné zpracovat projektovou dokumentaci.

V ploše rákosin vytvořit soustavu cca 15 tůní o rozloze jednotlivých vodních ploch 300–800 m². Tvar jednotlivých tůní by měl být nepravidelný, sklon břehů 1:5 až 1:8, maximální hloubka do 1,5 m.

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	Rákosina
Typ managementu	výřez náletových dřevin/vytrhání náletových dřevin
Vhodný interval	jednorázově
Minimální interval	---
Prac. nástroj / hosp. zvíře	ruční nebo motorová pila/traktor
Kalendář pro management	říjen – únor
Upřesňující podmínky	Výřezy motorovými pilami je nutné provádět pouze za pomoci rychle biologicky odbouratelných ztrátových olejů na bázi řepky, aby nedošlo ke kontaminaci vodního prostředí. Pařízky budou seříznuty na úrovni terénu (do max. výšky 3 cm), řezné plochy budou ihned (nejpozději do 30 minut) po vyřezání zatřeny herbicidem schváleným pro použití na potlačování pařezové výmladnosti dřevin aplikací na řezné plochy. Tam, kde to dovolí únosnost terénu, budou jednotlivé dřeviny odstraněny včetně pařezů a kořenů za použití mechanizace (traktor s řetězem). Biomasa z výřezů bude z PR odstraněna, a to do 30 dnů od vyřezání. Při výřezech ponechat na ploše rákosiny max. 5 % roztroušených dřevin, prioritně ponechávat vzrostlé stromy.

Ekosystém	Rákosina
Typ managementu	kosení rákosin/sečení ploch po výřezech náletových dřevin
Vhodný interval	v prvních 4 letech 1 x ročně polovina porostu, od roku 2024 1 x ročně čtvrtina porostu rákosu/výřez 1 x ročně
Minimální interval	v prvních 4 letech 1 x ročně polovina porostu, od roku 2004 1 x ročně čtvrtina porostu rákosu/výřez 1 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez
Kalendář pro management	říjen–únor/15. srpen–30. září
Upřesňující podmínky	Plocha s porostem rákosu bude v letech 2020–2023 rozdělena na dvě části. Tyto plochy budou střídavě koseny, tedy každá dílčí plocha co dva roky. Od roku 2024 bude porost rákosu rozdělen na čtyři přibližně stejně velké plochy velikosti cca 1,4 ha, které budou cyklicky koseny, každá jednou za čtyři roky. Biomasa bude z PR odstraněna, a to do 30 dnů od posečení.

Ekosystém	Aluviální psárkové louky a Vlhké pcháčové louky
Typ managementu	kosení
Vhodný interval	3 x ročně
Minimální interval	2 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	těžká mechanizace
Kalendář pro management	1. seč do 30. června, 2. seč. do 30. září
Upřesňující podmínky	V prvních letech pro potlačení ruderálních bylin provádět seč 3 x ročně. Po jejich potlačení je možné provádět seč 2 x ročně. Po zlepšení a druhovém stabilizování lučního porostu

	ponechávat 20 % porostu neposečeného do další seče. Neposečené plochy je nutné při každé seči střídat. Nekosit za deště a rosy. Veškerá biomasa bude do 14 dnů po pokosení odstraněna mimo území PR. Před prvním kosením nutno odstranit staré balíky sena.
--	---

Ekosystém	mokřadní louka kolem tůň zarostlá rákosem (obnova Vlhkých pcháčových luk)
Typ managementu	kosení
Vhodný interval	3 x ročně
Minimální interval	2 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, ručně vedená sekačka, lehká mechanizace
Kalendář pro management	1. seč do 15. června, 2. seč. do 15. srpna
Upřesňující podmínky	Po prvním odstranění biomasy rákosu (říjen–únor) provádět následně seč 2 x ročně. Pro kosení luční části bude přednostně použit křovinořez, suché části lze pokosit ručně vedenou sekačkou nebo lehkou mechanizací. Veškerá biomasa bude do 14 dnů po pokosení odstraněna mimo území PR.

Ekosystém	ruderalizovaná luční plocha (obnova Aluviálních psárkových luk)
Typ managementu	kosení
Vhodný interval	2 x ročně
Minimální interval	1 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez
Kalendář pro management	1. seč do 30. června, 2. seč. do 30. září
Upřesňující podmínky	Kosení musí předcházet likvidaci skládky rostlinného odpadu. Veškerá biomasa bude do 14 dnů po pokosení odstraněna mimo území PR.

Ekosystém	Údolní jasanovo-olšové luhy, Tvrdé luhy nížinných řek a Vlhké pcháčové louky
Typ managementu	Likvidace ohnisek vytrvalých invazních druhů rostlin (zlatobýl kanadský, z. obrovský, třapatka dřípátá) aplikací herbicidu / kosení
Vhodný interval	3 x ročně
Minimální interval	1 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	postřikovač / křovinořez
Kalendář pro management	červen–září
Upřesňující podmínky	Herbicide je vhodné aplikovat bodově na polykormony nežádoucích rostlin před kvetením s případným opakováním zásahů po 3 týdnech do vymizení likvidovaného porostu. V žádném případě se nesmí nechat vytvořit semena. Po úspěšném zásahu a odumření rostlin, a také před plánovaným postřikem v dalších letech, je vhodné uschlou biomasu před vegetační sezónou posekat a odstranit z PR. Kontrolu ošetřovaného porostu s případnou likvidací je nutné provádět až do úplného vymizení nežádoucího druhu.

e) péče o populace a biotopy živočichů

S ohledem na silnou degradaci rákosiny, která je nejcennějším biotopem v rámci PR, je nutné co nejdříve přistoupit k její revitalizaci v podobě odstranění většiny náletových dřevin a cyklického kosení porostu rákosu v prvních 4 letech vždy polovina v daném roce, v dalších letech pak postačí kosit ročně $\frac{1}{4}$ plochy rákosin pro udržení porostu ve kvalitě odpovídající především mokřadním a vodním druhům ptáků.

S ohledem na zvyšující se rušivé vlivy černé a srnčí zvěře je žádoucí snižování stavu této zvěře v honitbě.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

Plošně převládá stejnověká homogenní olšina 314 A 5 se skupinkovitě vtroušeným jasanem a jednotlivě vtroušenými dalšími dřevinami, které se objevují spíše v podúrovni olší. V této porostní skupině by bylo vhodné provádět výchovné zásahy formou jemných probírek v olši tak, aby byly postupně v růstu podporovány ostatní vtroušené dřeviny a aby se porost stával prostorově členitější (především ve vertikálním smyslu). Pokácené dříví, nebo alespoň jeho část, by bylo vhodné ponechávat na místě k přirozenému rozkladu. Druhou porostní skupinou je stará dubo-jasanová kmenovina s dalšími vtroušenými listnatými dřevinami s charakterem liniového porostu mezi vodními toky (obtokovými kanály). Některé jasanové jeví známky chřadnutí a nachází se v různém stádiu odumírání. Obnovní zásahy by v této porostní skupině měly probíhat jednotlivým účelovým výběrem chřadnoucích jasanů a postupným uvolňováním dorůstajících stromů z podúrovně. Vybrané duby letní a jasanové rezistentní vůči napadení „Chalarou“ by měly být ponechány v porostu po dohodě s vlastníkem jako výstavky k fyzickému dožití.

Z důvodu udržení provozuschopnosti a zachování funkčnosti přiléhajících komunikací, vodních toků a elektrického vedení lze odstraňovat a vyklízet z výše zmíněných porostních skupin stromy, které v tomto smyslu představují potenciální riziko nebo již provozuschopnosti brání (vývraty, zlomy).

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

b) vodní toky

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

c) ekosystémy mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Jižní a východní část PR lemuje v ochranném pásmu tok rybníčního náhonu Mlýnka, oddělen širokou hrází od rybníků Bažantí a Bezruč. Severní část OP tvoří dvakrát ročně kosená louka a zasahuje zde část železniční trati Ostrava – Studénka. Západní část PR lemuje obecní nezpevněná komunikace a na ní navazující louka v kombinaci s lužními porosty.

Dosavadní způsob hospodaření v OP je vyhovující. Pozornost je potřeba věnovat případným ohniskům a šíření invazních druhů rostlin. V případě jejich výskytu přistoupit k likvidaci dle postupu uvedeného v bodě 3.1.1 písm c).

Pozornost je potřeba věnovat také opravám náhonu Mlýnka, které jsou čím dál tím častěji vyvolávané činností bobra. Zásahy do koryta by měly být prováděny tak, aby nedocházelo ke zhoršování vodního režimu rákosiny, tj. každý zásah by měl být konzultován s orgánem ochrany přírody.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

V území jsou stabilně umístěny 4 dřevěné nosiče s tabulemi se státním znakem a informačními tabulemi. Ty je nutno podle potřeby (zničení, odcizení) průběžně doplňovat. S ohledem na časté vstupy do území za účelem nelegálního skládkování biologického odpadu je účelné v severozápadním cípu území umístit dodatkovou informační tabulku s upozorněním na zákaz skládkování odpadů. Pružové značení hranic ZCHÚ není v současné době potřeba řešit s ohledem na nedostatky parcelního vymezení zmíněné v bodě 1.3 a přípravu včlenění území do nově navrhované PR Jistebnické mokřady, viz. bod 3.4.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovacím dokumentace

Území PR je navrženo k přiřazení do nově připravované přírodní rezervace Jistebnické mokřady. Vyhlášení této PR by mělo proběhnout v době platnosti tohoto plánu péče. Tímto by byly vyřešeny současné nedostatky parcelního vymezení spojené s posunem hranic parcel po komplexních pozemkových úpravách.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Území není vhodné pro rekreační nebo sportovní využití.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

V území je umístěn informační panel se základním popisem hodnot území. S ohledem na charakter a velikost území nejsou další aktivity potřebné ani žádoucí.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Zjištění stavu a vývoje ekosystémových předmětů ochrany proběhne dle aktuální metodiky inventarizačních průzkumů: floristika a fytocenologie (Čech et al. 2019) 1x za platnost plánu péče. IP cévnatých rostlin pro monitoring výskytu nepůvodních a invazních druhů, výskytu zájmových druhů v ekosystému V1F, K1, L2.2 a L2.3 a fytocenologie, jehož součástí je i mapa rostlinných společenstev, pro monitoring rozlohy ekosystémů a jejich kvality. Kvantifikace pokryvnosti ruderálních druhů v ekosystémech T1.5 a T1.4 bude kvalifikovaným odhadem zhotovitele IP. Rozloha dřevin zasahujících do nelesních ekosystémů bude odečtena z aktuálních ortofotomap za pomoci nástrojů GIS alespoň 1x za 5 let.

V rámci monitoringu managementu rákosin bude sledována kvalitativní a kvantitativní přítomnost a početnost cílových druhů avifauny (mokřadních a vodních druhů vázaných na porosty rákosin) v době hnízdění. Sledování hnízdního výskytu cílových druhů bude prováděno každoročně v období od 1. 4. do 31. 7. Pro určení druhů a početnosti bude přednostně využívána metoda liniových transektů v kombinaci s akustickým monitoringem v závislosti na dostupnosti terénu. Získané údaje budou zaznamenány do tabulky ve formátu .xlsx a mapových podkladů (ortofotomapa). Vyhodnocení efektu péče bude provedeno porovnáním dostupných dat z doby před realizací managementových opatření a daty získanými během projektu. Porovnáváno bude druhové složení avifauny a početnost hnízdních párů.

V rámci zoologických inventarizačních průzkumů provést ke konci platnosti tohoto plánu péče průzkum vodních měkkýšů, vážek, vodních brouků, denních a nočních motýlů, obojživelníků a plazů, a to dle aktuálních metodik IP.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
obnova tabulí se státním znakem	4 ks	dle potřeby	12 800,-
revitalizace rákosiny dle projektu OPŽP (likvidace křovin, kosení rákosin)	---	---	*5 972 817,-
vybudování soustavy tůní s odvozem zeminy do 20 km	6 500 m ³	1x	***4 875 000,-
kosení rákosin od roku 2024	1,40 ha	1x	56 700,-
kosení lučního porostu s odstraněním biomasy 2x ročně	3,45 ha	10x	***345 000,-
kosení mokřadní louky křovinořezem s odstraněním biomasy 2x ročně	0,36 ha	10x	97 200,-
kosení ruderalizované plochy křovinořezem s odstraněním biomasy 2x ročně	0,06 ha	10x	16 200,-
likvidace invazních druhů rostlin	0,1 ha	9x	36 000,-
likvidace skládek	dle potřeby	dle potřeby	50 000,-
technická opatření na odvodňovací strouze	---	1x	dle projektové dokumentace s odhadem cca 400 000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			11 861 717,-

* bude hrazeno z prostředků OPŽP v letech 2019–2023

** možnost hrazení z prostředků OPŽP nebo v rámci realizace kompenzačního opatření v rámci potenciálních veřejných stavebních záměrů v CHKO Poodří

*** na pozemku ve správě AOPK ČR lze řešit pachtem

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

AOPK ČR. Nálezová databáze ochrany přírody. – [on-line databáze; portal.nature.cz]. 2019-07-27; [cit. 2019-09-08].

Buchar J. (1983): Zoogeografie. – Praha: Státní pedagogické nakladatelství.

Čech L. et al. (2019): Metodiky inventarizačních průzkumů: Floristika a fytocenologie. – AOPK ČR, Praha.

Groman J. (2012): Revitalizace mokřadů v připravované PR Jistebnické mokřady. – Ms. depon in AOPK ČR, Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří, 12 s., přílohy.

Grulich V. & Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, 35: 1–178.

- Hejda R., Farkač J. & Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda 36.
- Chobot K. & Němec M. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. 1. – Příroda 34.
- Chytrý M., Kučera T. & Kočí M. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. 2. upr. a rozš. vyd. –Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha:.
- Jeziorski P. (2012): Inventarizační průzkum vážek (Odonata) na území PR Rákosina. – Ms. depon in ÚSOP - AOPK ČR, 13s.
- Jeziorski P. (2018): Inventarizace druhů vážek (Odonata) a vybraných skupin vodních bezobratlých na území navrhované PR Jistebnické mokřady: Monitoring a mapování vybraných druhů rostlin a živočichů a inventarizace maloplošných zvláště chráněných území v národně významných územích v České republice. – Ms. depon in ÚSOP - AOPK ČR, 31 s.
- Molitor P. (2018): Ornitologický průzkum rákosiny přírodní rezervace Rákosina. – Ms. depon in ÚSOP - AOPK ČR, 10 s., přílohy.
- Neuhäuslová Z., Moravec J., Chytrý M., Sádlo J., Rybníček K., Kolbek J., & Jirásek J. (1997): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. 1 : 500 000. – Botanický ústav Akademie věd České republiky, Praha.
- Neuschlová Š. & Sovíková L (2018): Inventarizace navrhované PR Jistebnické mokřady: Monitoring a mapování vybraných druhů rostlin a živočichů a inventarizace maloplošných zvláště chráněných území v národně významných územích v České republice. – Ms. depon in ÚSOP - AOPK ČR, 18 s., přílohy.
- Plíva K. (1987): Typologický a klasifikační systém ÚHUL. – ÚHUL Brandýs nad Labem.
- Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. – Brno: Geografický ústav ČSAV.
- Sabol O. (2018): Inventarizace vybraných druhů fytofágního hmyzu a epigeických predátorů na území navrhované PR Jistebnické mokřady: Monitoring a mapování vybraných druhů rostlin a živočichů a inventarizace maloplošných zvláště chráněných území v národně významných územích v České republice. – Ms. depon in ÚSOP - AOPK ČR, 29 s., přílohy.
- Sovíková L. (2019): Inventarizace vegetace nPR Jistebnické mokřady: Monitoring a mapování vybraných druhů rostlin a živočichů a inventarizace maloplošných zvláště chráněných území v národně významných územích v České republice. – Ms. depon in ÚSOP - AOPK ČR, 35 s., přílohy.
- Šťastný K., Hudec K. et al. (2011): Ptáci Fauna ČR, 30/1, 2. –Academia, Praha.

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR	- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
as.	- asociace ve fytocenologii

EVL	- evropsky významná lokalita
GIS	- geograficky informační systém
CHKO	- chráněná krajinná oblast
IUCN	- International Union for Conservation of Nature (Mezinárodní svaz ochrany přírody)
JPRL	- jednotka prostorového rozdělení lesa
KN	- katastr nemovitostí
k. ú.	- katastrální území
LHC	- lesní hospodářský celek
LHP	- lesní hospodářský plán
OP	- ochranné pásmo
OPŽP	- Operační program Životní prostředí
PK	- pozemkový katastr
PO	- ptačí oblast
PR	- přírodní rezervace
RP SCHKO Poodří	- Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Poodří
SLT	- soubor lesních typů
ÚSOP	- Ústřední seznam ochrany přírody
ZCHÚ	- zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří

(na zpracování se podíleli: Mgr. Ivona Kneblová, Ing. Jiří Veska, Ph.D., Mgr. Jan Lukavský, Mgr. Šárka Slámová. Bc. Zbyněk Sovík)

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Příloha T2 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2 a 2.4.3 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Tabulka T1 k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2

Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
314 A 5/ 7		1,69	1/A	OL	90	6	V rámci výchovných zásahů provést probírku OL za účelem prosvětlení, zvýšení prostorové členitosti a podpory vtroušených dřevin (cca 10 %). Část pokáceného dříví ponechat na místě k přirozenému rozkladu. Jakékoli těžební zásahy předem konzultovat s RP SCHKO Poodří.	2	Porostní skupina má tři části. Pouze vtroušené a v podúrovni jsou zastoupeny další dřeviny (v okraji u cesty jsou 4 ks jírovce)
				JS	10				
				STR	+				
314 A 11/ 8		0,12	1/B	JS	50	5	Bez zásahu. Jakékoli případné těžební zásahy předem konzultovat s RP SCHKO Poodří.	-	Liniový porost staré kmenoviny JS a DB s dalšími vtroušenými dřevinami.
				DB	30				
				OL	10				
				LP	5				
				VR	5				
314 A 101, 102, 251, 501/ 9	bezlesí	-	-	Zastoupeny jsou pouze pomístně keře, které jsou pravidelně vyřezávány.		-	bez návrhu	-	Plochy udržovaného bezlesí – elektrické vedení, průseky. Bezlesí č. 501 je v překryvu z parcelou č. 2017 vedenou v KN jako vodní plocha ve správě AOPK ČR

naléhavost:

1. stupeň – zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň – zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

Tabulka T2 k bodům 2.4.2 a 2.4.3 a k bodu 3.1.2

Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	0,40	Odvodňovací strouha (parc. č. 2017) zaústěna do shybky pod Mlýnkou. Drobný odvodňovací příkop na pozemku parc. č. 2022 zajišťuje odtok vody z plochy nad železniční tratí přes propustek pod tělesem dráhy a je zaústěný do odvodňovací strouhy. Cíl péče: Strouha umožňující zavodnění plochy rákosin.	provedení technických opatření, které umožní zavodnění plochy rákosin	1	září–únor do konce roku 2024	jednorázově
2a–2i	5,58	Terestrická podmáčená rákosina o rozloze cca 5,6 ha, oddělená od navazující rybníční soustavy kompaktní hrází (část ochranného pásma PR). Bohužel v současné době trpí nedostatkem vody, zazemněním v důsledku nahromadění stařiny a silným zarůstáním náletovými dřevinami (plochy 2b–2i), zejména pak vrbou popelavou. Cíl péče: obnovení kvality rákosin a tím zlepšení biotopových podmínek pro hnízdění mokřadních a vodních druhů rostlin a živočichů, zejména pak ptáků.	výřez nebo vytrhání náletových dřevin	1	leden–únor 2020	jednorázově
			sečení ploch po výřezech náletu křovinořezem	1	15. srpen–30. září	1x ročně
			sečení rákosu křovinořezem	1	říjen – únor	1x ročně
			vybudování soustavy tůní	1	září–únor do konce roku 2024	jednorázově
3a	3,45	Louka, v minulosti dotčená terénními úpravami při překládání koryta Jistebnického potoka, který tudy v 50. letech protékal od severu směrem k Bažantímu rybníku. Jde o aluviální až vlhkou pcháčovou louku, dosud mírně ruderalizovanou. V okrajích se do louky šíří keřové vrby. Na okrajích se nachází ponechané balíky sena, které již zarůstají vrbamí. Cíl péče: zachování lučního porostu ve stávající rozloze bez přítomnosti invazních a ruderálních druhů rostlin.	kosení lučního porostu těžkou mechanizací s odstraněním biomasy	1	první seč do 30. června, druhá seč do 30. září	2x ročně
			likvidace starých balíků sena	1	2020	jednorázově

označení díleč plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
3b	0,37	Okraj lučního porostu s vegetací vysokých ostřic s výskytem ostřice měchýřkaté. Cíl péče: zachování vegetace vysokých ostřic v mělkých sníženinách kosené louky.	kosení lučního porostu těžkou mechanizací s odstraněním biomasy (obhospodařováno v rámci navazujícího půdního bloku)	1	první seč do 30. června, druhá seč do 30. září	2x ročně
4	0,36	Dříve součást pcháčových luk, dnes v důsledku dlouhodobého nekosení zarostla rákosím. Uprostřed se nachází tůň, vybudovaná v roce 2010 na ploše cca 300 m ² . Místy výskyt zlatobýlu obrovského. Cíl ochrany: obnova mokřadní louky s návazností na stávající tůň, bez přítomnosti invazních a ruderalních druhů.	kosení křovinořezem s odstraněním biomasy	1	první seč do 15. června, druhá seč do 15. srpna	2x ročně
5	0,06	Ruderalizovaná plocha se skládkou rostlinného odpadu o objemu cca 150 m ³ . Cíl péče: obnova porostu do podoby aluviální louky bez přítomnosti invazních a ruderalních druhů rostlin.	likvidace skládek biomasy	1	2020	jednorázově
			kosení křovinořezem s odstraněním biomasy	1	první seč do 30. června, druhá seč do 30. září	2x ročně
6a, 6b, 6c, 6d	3,33	Stromové a keřové porosty mimo les tvořené zejména jasanovo-olšovým luhem a v menší míře tvrdým luhem a mokřadními vrbinami. Místy výskyt ohnisek zlatobýlu kanadského, z. obrovského a třapatky dřípáté. Cíl péče: kvalitní lužní porosty bez výskytu invazních druhů.	likvidace ohnisek invazních druhů rostlin	1	červen–září po dobu výskytu (cca 3 po sobě následující roky)	3x ročně
			likvidace skládek biomasy a jiných odpadů	1	2020	jednorázově

naléhavost:

1. stupeň – zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň – zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).